

## Zpráva k úkolu starosty města k podnětu FV

Starosta města Zubří pan Měrka pověřil mě a Ing. Antonína Holiše zpracováním dotazů, které podal finanční výbor.

Jedná se o tyto oblasti:

1. Vysvětlení příčin vzniku a ročního trvání neschopnosti města platit včas své závazky a učiněná opatření, která opakování tohoto stavu zamezí
2. Informace o řízení dluhu města a nákladů na něj
3. Informace o způsobu řízení investic města – zodpovědnost za zadání, organizace VZ, termíny, platby, plánování, zodpovědnost za plnění
4. Informace o řešení nárůstu energetických nákladů - ceny, náklady roku 2023, provedená úsporná opatření

K prvním třem bodům jsem zpracoval odpověď já, poslední vypracoval Ing. Holiš s mým doplněním.

Ad 1. Prapůvod nedobré finanční situace má několik kořenů, které vyjmenuju bez snahy někomu něco vyčítat nebo klást za vinu.

Jednou z prvotních příčin bylo to, že se v roce 2011 nepodařilo získat dotaci na rekonstrukci koupaliště z dotace ROP. K tomu bylo již hodně napsáno a namluveno. Tak se stalo, že střed města nabyl takovouto podobu:



Ve volebním období 2014-2018 se započalo s komplexním řešením této lokality projektem Multifunkčního areálu Zubří, který sestával ze 4 částí. Samozřejmě to vyžadovalo náročnou a drahou projektovou dokumentaci, která každopádně nebyla určena do šuplíku, což se bohužel někdy a někde děje. Prvé dvě etapy byly vysoutěženy a naceněny, bohužel v roce 2017 do hry vstoupilo referendum, jehož průběh jsem již v minulosti popisoval a stále tvrdím, že zákonná norma tehdy platná byla špatná a navíc některými činy pokřivena. To už ale nelze změnit a je to pryč. Každopádně pokud by se stavěl i vnitřní bazén, vypadal by průběh výstavby jinak, k dalším projektům by se přistupovalo s vědomím toho, že ne na vše zbudou finance. Tím chci naznačit, že rozjezdem projektu se město dalo na poměrně riskantní dráhu, kterou mohlo úspěšně dokončit pouze za předpokladu v té době (2018) očekávaného ekonomického prostředí. Běh následujících událostí už tedy nešel moc dobře bez těžkých ekonomických ztrát zastavit.

Dalším podstatným zásahem do hospodaření byl fakt, že při rekonstrukci sportovní haly v souvislosti s požadavkem na dotaci z MŠMT došlo ke kauze „Pelta“. Prvé, nadějně kolo bylo tedy zrušeno, ve druhém kole jsme dostali příslib získání dotace ve výši 13,2 mil Kč:

The screenshot shows the website of the Ministry of Education, Youth and Sports (MŠMT). The main content area features a document titled "V2 Sport - vybrané projekty.pdf" with a download icon. A sidebar on the right contains a menu with items such as "Kontakty", "Národní rada pro sport", "Dokumenty", "Akreditace - změna od 1. 1. 2020", "Antidoping", "Sport", "Neinvestiční dotace", "Investiční dotace", and "ARCHIV". On the far right, there is a table titled "Žádosti V2 - subjekty navrženy k financování" with columns for "Název žadatele" and "Město". The table lists various entities and their corresponding municipalities.

Díky této informaci (ze dne 21. 11. 2017) pro naplnění hodnoty způsobilých výdajů k získání maximální dotace byla rekonstrukce haly provedena bez toho, aby byl projekt ořezán, a aby byla rekonstrukce co nejkomfortnější. Bohužel, v lednu došlo na MŠMT k personálním změnám, které si netroufám komentovat, a dotace nám nebyla přisouzena ze zástupného důvodu – vysoutěžili jsme projekt ještě podle „starého“ (přísnějšího!!!) zákona o veřejných zakázkách. Proti rozhodnutí o dotaci ovšem nejsou opravné prostředky možné, proto jsme i přes protesty ostrouhali – a spravedlnost dostala zase na frak.

Takto jsme sice, objektivně posouzeno, o těch 13,2 mil Kč fakticky nepřišli, ale nemuseli jsme kvůli dotaci proinvestovat zhruba 5 mil. Kč, tj. polovinu navýšení ceny v průběhu stavby oproti soutěži. A těchto 5 mil. Kč spolu s ostatními vlivy pomalu vedly ke zhoršování platební schopnosti města. Další důvody, které vedly k situaci, která, dá se tvrdit, kulminovala v polovině letošního roku, jsou poměrně zřejmé: kúrovec, covidová pandemie, inflace.

V roce 2020 se například příjmy se sdílených daní propadly o více než 11 mil Kč. Příjmy z prodeje dřevní hmoty dle LHP se měly pohybovat kolem 6 – 7 mil. Kč za rok. V letech 2020 – 2022 je to v průměru 10x méně. To je reálný propad cca 18 mil Kč za ty tři roky.

Vliv inflace nejde vyčíslit přesně, nicméně se dá odhadnout, že se milionové hranici blížit bude. Stejně tak obsluha dluhu.

Z toho celého vyplývá, že nebylo naplněno, co bylo podmínkou pro zdárné dokončení velkých projektu s finanční pohodou. Proto rozpočty od roku 2020 jsou sestavovány jako vyrovnané či mírně přebytkové, bez možnosti mít pohodlný finanční polštář. Výkyvy v průběhu roku z hlediska příjmů i výdajů pak vedou k tomu, že stagnace příjmů naráží na potřeby náhlého růstu výdajů, což je to, na co se FV ptá.

Každopádně to není dobře, i když renovovaní ekonomové by nás pochválili za mimořádnou investiční ofenzívu. Svědčí o tom výše provozního salda, která je i přes krizi v Zubří velmi dobrá. Ti ekonomové by nám poradili následující: zvýšit místní poplatky, zvýšit koeficient pro daň z nemovitých věcí, zvýšit nájmy, vzít si dlouhodobý, dostatečně vysoký úvěr.

Jak je zřejmé, útok na peněženky občanů města se zatím nekonal, což kvituju, protože občané jsou to nejcennější, co obec má. Při schvalování úvěrů jsem 4 x zažil martýrium, kdy jsem oprávněně nemohl čekat zvednutí ruky opozice, navíc přemluvit všech 11 PRO bylo taky nelehké.

Jaká opatření přijmout pro řešení situace není jednoduché v situaci, kdy se rozjíždí 80-ti milionová investice do Klubu, a navíc „visí ve vzduchu“ další náročná investice.

Situace je dnes taková, že se daří snižovat závazky po splatnosti, doplácet dotace a příspěvky.

Každopádně nedlužíme bankám, zaměstnancům, na daních a odvodech, za plyn, elektřinu, vodu.

I když předpovědět příjmy ze sdílených daní v prosinci není jednoduché, předpokládám, že by se mohlo podařit snížit ZpS na minimum, a naplnit tak předpoklad, který jsem prezentoval v některém z předešlých vydání ZN.

Dle harmonogramu prací na reko Klubu se jeví, že stavba bude probíhat plynule, tj. nedojde asi k nárazové potřebě peněz. Přesto si myslím, že k posílení celkového stavu bychom měli sáhnout znovu k oslovení bankovního domu a sjednat úvěrový rámec.

Závěrem: jak jsem nikoho neosopil, že je spoluzodpovědný za „šedivou oblohu“, tak se vymezuju vůči tomu, že jsem tuto situaci zavínil já.

Ad 2. Úroky z úvěrů poskočily v roce 2022 až na sedminásobek částky, která začínala v roce 2021. Ten výpočet „napřesno“ by byl poměrně složitý (jistina klesá, popř. osciluje u kontokorentu, úroková sazba díky několikanásobnému navýšení ČNB skokově stoupala), takže odhadem namísto původních 200 tis Kč/rok to bude asi milion. Tyto výdaje se promítají k jednotlivým projektům, do příslušných paragrafů. Takže do MA – koupaliště, MA – pasívní domy, Dopravní řešení před MěÚ.

Poznámka: všichni oslovení odborníci doporučovali v letech 2018 – 2020 s bankou dojednat plovoucí sazbu – tj. přírážku k sazbě PRIBOR. Tak se naše úroky pohybovaly v tom období kolem 1 %. Asi by neprošlo, kdybych se vzpříčil a navrhnul v minulosti dojednat pevnou sazbu, např. 4 %. Ano, teď by to bylo veselejší, ale kdo čekal, co se stane....

Ad 3. Máme program rozvoje, se kterým se od roku 2015 pracuje. Ten zahrnuje zásobník projektů, ovšem nejen investičních. Položená otázka spojuje investice s veřejnými zakázkami, přesto investice může být i v hodnotě do 100 tis. Kč, naopak oprava za 4 mil. Kč.

Jednotlivé investice jsou tedy zahrnuty v rozpočtu, aby se tam dostaly ty nad 100 tis. Kč (asi o tom je řeč), musí je schválit rada, v případě zahrnutí do rozpočtu > 200 tis. Kč pak zastupitelstvo.

Velice podstatné je sledování dotačních výzev. Bohužel někdy, resp. dost často se stává, že ideální proces, tj. město má záměr, založí jej do rozpočtu, vysoutěží, pak má možnost podat žádost o dotaci, dotaci získá, postaví a zaplatí v tom samém roce, se nekoná – spíš se nekoná skoro nikdy. Vždy se tam nachomýtně přelom roku, nebo proces probíhá naopak či naspřeskáčku.

Ani u projektů, které nejsou dotačně podpořeny, není cesta někdy jednoduchá.

Pokud se týká dělby práce na úřadě, pak to není jednoznačné. Není oprávněné požadovat po OV, aby při počtu pracovníků a dalším pracovním úkolům řešil všechny projekty. Koordinátor dotačních projektů by se měl zabývat hlavně projekty podporované se SF či SR. Vzhledem k tomu, že je poměrně krátkou dobu na úřadě, je potřeba zapojit i práci EO, potažmo mě. Nehledě na to, že vše je navázáno na financování.

Na profilu zadavatele se cítím zodpovědný já, bylo by asi kontraproduktivní, kdyby všichni program ovládali, když mají 1 zakázku za rok.

Otázce **termíny, platby, plánování, zodpovědnost za plnění** dost dobře nerozumím. Existuje řada vnitřních směrnic, které definují zodpovědnosti, oběh účetních dokladů, kontrolní systém. Jestli to funguje úplně pintlich nejsem přesvědčen, co však si jsem jist je, že děláme maximum pro to, aby bylo zapláceno všechno, a nic víc. A tak, aby nevznikalo penále.

Ad 4. Všichni si velmi dobře uvědomujeme obtíže, které kvůli ruské agresi na Ukrajině dopadly i na české obce a města. Velmi dynamický a nepřehledný vývoj trhu s energiemi nás vede k důslednému šetření se všemi energiemi.

#### **Městský úřad :**

Došlo k proškolení všech zaměstnanců města Zubří ve věci svícení, větrání a vytápění v kancelářích a společných prostorách budovy MěÚ.

Budova není vytápěna nepřetržitě 24 hodin, je nastaven útlumový režim přímo na zdroji kotle, ve vztahu k venkovnímu čidlu teploty. Provozovatelem kotelný je firma Vae Therm s.r.o., která pro rok ponechala placení záloh na stejné výši. Cena za GJ pro rok 2022 je stanovena na výši 633,0500,- Kč/GJ - nejnižší cena v širokém okolí !!!!! Tato odborná firma hlídá správné nastavení zdrojů tepla a teplé vody.

Bylo stanoveno, že nebude docházet k přetápění kanceláři, v případě potřeby se musí zaměstnanci více obléci. Oblečení je nutno volit podle aktuálního ročního období a počasí. Všichni byli seznámeni, že každý stupeň ušetří minimálně 5 % nákladů na energie. Všechny otopná tělesa jsou opatřeny termohlavicemi. Na chodbách a sociálních zařízeních je nastaven režim temperování.

V letošním roce byly v kancelářích MěÚ vyměněny všechny stropní svítidla za nové LED osvětlení (úspora až 90 % energie na osvětlení). Při opuštění kanceláří nutno zhasínat. Při odchodu domů vypínat monitory a PC. Na chodbách a sociálních zařízeních svítit pouze když uznám za vhodné. Ohřev vody ve varné konvici pouze v potřebném množství.

Větrání kanceláři pouze krátkodobé dle potřeby, nevětrat pomocí ventilací.

#### **Veřejné osvětlení :**

Jedná se o oblast s vysokým potenciálem úspor, navíc s pozitivním vlivem na světelné znečištění a tedy životní prostředí. Je naplánováno dokončení výměny zbývajících starých osvětlení za LED (cca 100 světelných bodů).

Zásadní otázkou zůstává zda svítit přes celou noc, nebo zda dojde k přerušení osvětlení (vypnutí) během noci. Zde by mohlo dojít k úspoře cca až 30 %.

Elektrickou energii pro rok 2023 budeme odebírat od našeho současného dodavatele Pražské plynárenské a.s. prolongací smlouvy. Úroveň cen bude určitě pod zastropovanou úroveň, optimalizaci zajišťuje EA ZIK. Samozřejmě jsme se nemohli spolehnout na sliby vlády, že samosprávám zajistí výhodného dodavatele.

Dodávka plynů pro město Zubří není nijak zásadní. Jedná se o přímotopná tělesa, která se využívají pouze při nízkých teplotách na temperování prostor a v případě využívání (např. spolky, občany, ..) k potřebnému vytápění. Plynové kondenzační kotly jsou pouze v prostorách Petrohradu, bytu v MŠ Duha.

V případě rekonstrukcí budov, kotelen bude vždy zvažována možnost instalace moderního zdroje vytápění a osvětlení s maximálním snížením nákladů na jejich provoz. V případě výstavby nových budov bude dbáno na min. pasivní režim. Uvažujeme o komplexním řešení obnovitelných zdrojů a jejich řízení v oblasti hala (haly) – Sokolovna – fotbálka – MA (Klub?).

30. 11. 2022